FĂNUȘ NEAGU AND HIS LITERARY SPACE COORDINATES

Raluca Giurgiulescu
Technical University of Cluj Napoca, North Universitary Center of Baia Mare

Abstract. The space and the time represent two essential dimensions of our reality; the philosophy and literature took these concepts and used it, too. These two fundamental types of space - open and enclosed space - are a reflection of human nature. Any important writer placing his works in a space, but he is trying to create a recognizable space, clearly identified by readers. Fănuș Neagu, Romanian writers, was born in the plain and he transformed this plain in his favorite literary space. All his novels have the same space matrix, the Southern plain of the country. This space was nearly absent from Romanian literature, but writers like Vasile Voiculescu, Panait Istrati - before the Second World War – and Constantin Țoiu, Ștefan Bănulescu and Fănuș Neagu - after Second World War - will change this and will require definitive this space in Romanian literature.

Keywords: literary space, space matrix, Southern plain.

Spațiul și *timpul* reprezintă dimensiuni esențiale ale realității pe care le-au preluat și filosofia și literatura. Cele două tipuri fundamentale de spațiu, spațiul închis și cel deschis, sunt o reflectare a existenței umane. De-a lungul timpului, literatura a ajuns să fie privită ca o modalitate de aproximare a unui spațiu ce comportă fie o realitate constantă, fie un ansamblu proteiform, supus unor reguli de organizare irațională,[1] ca urmare, ea „creează un raport între cele două tipuri fundamentale de spațiu". [2] Marile epopei sau romane ale lumii se rotesc în jurul spațiilor deschise sau închise. Spațiul deschis poate să ofere un câmp de afirmare sau poate să pericliteze existența umană; la fel și spațiul închis poate primi o dublă coordonare, în sensul că el poate proteja sau poate oprima. Din aceasta dialectică se nasc raporturile aproape-departe, mic-mare, interior-exterior, care vin și nuanțează toposurile literare dezvoltate de imaginarul literar. Realismul și naturalismul au accentuat această legătură a omului cu spațiul în care trăiește, stabilind un strâns un raport de determinare.

Spațiul devine un reper esențial al operelor lui Fănuș Neagu care îi particularizează creația. El optează pentru spațiul câmpiei dunărene, al Bărăganului, construit în manieră proprie. Este un spațiu fără o tradiție literară puternică, care a primit contururi literare prin scriitori precum Panait Istrati, Vasile Voiculescu și pe care scriitori postbelici ca Fănuș Neagu, Ștefan Bănulescu sau Constantin Țoiu îl vor impune definitiv ca topos literar.

Spațiul determină identitatea subiectului: individul se (auto)construiește în periplurile sale sociale, etice, politice etc. Spațiile, locurile nu sunt doar elemente de decor, ci formează un sistem semnificativ. Din acest punct de vedere, scrierile lui Fănuș Neagu stabilesc conexiuni cu teoria zolistă despre influența mediului asupra personajului și care se traduce printr-un *personaj teritorializat*, învecinat cu spațiul său, închis și încadrat de așezarea / locuința sa care îi condiționează caracterul. Asemeni lui Zola, Fănuș Neagu fixează o legătură indestructibilă între oameni și locuri, personajele fiind profund dependente de mediul în care trăiesc, el însuși fiind mult mai preocupat de trasarea unor contururi spațiale specifice, de crearea unor sugestii toponimice inedite decât de a celor temporale.

[1] Jacques Demongin, ***Dictionnaire historique, thématique et technique des littératures***, Editura Larousse, Paris,1991, p.524.
[2] Valeriu Cristea, ***Spațiul în literatură***, Editura Cartea Românească, București, 1979, p 6.

BDD-A29636 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:38 UTC)

Fixarea unor limite spațiale și temporale este un act de necesitate epică, iar Fănuș Neagu impune câmpia ca spațiu tutelar ce primește o simbolistică aparte. Reperele spațiale devin uneori adevărate câmpuri de comunicare, dând posibilitatea eroilor de a trăi experiențe fundamentale. Născut la câmpie, respectiv la Grădiștea, autorul va raporta scriitura sa la un spațiu în genere deschis, devenit o prezență constantă, un amestec de realitate și ficțiune, proiectat de multe ori complet în afara existenței concrete a acestui spațiu: Bărăganul. Scrierile lui sunt proiectate în acest spațiu care se potrivește eroilor trăitori aici, pentru care existența înseamnă a trăi fără granițe, fără limite, în deplină libertate, fără a fi supuși regulilor pe care pe care spațiul montan le impune din cauze naturale. Timpul se scurge în acest Bărăgan în ritmurile lui ancestrale, schimbările istorice fiind doar niște evenimente trecătoare, ce nu au forța de a-i schimba zodiile și legile. Imensitatea câmpiei ce adună spectacole variate ale vieții este divizată pe toposuri bine conturate, pornind de la spațiul miniatural al bălților, la cel al așezărilor rurale cunoscute sau al orașelor, țesând impresia de veridic, de verosimil. Cel mai important oraș al Bărăganului devine Brăila, acest port al Dunării fiind considerat de autor o poartă spre Orient, căci Levantul - mărturisea Fănuș Neagu - începe la Dunărea de Jos.

Acest spațiu pe care Fănuș Neagu se străduiește să îl construiască într-o manieră proprie este o Balcanie, o lume plutind peste realitatea concretă, o lume a existenței magice plină de eresuri, practici magice și moduri arhaice de a trăi și a înțelege lumea. În ciuda întinderii sale infinite, acest spațiu are, paradoxal, obstacole și lumi labirintice greu de străbătut, asemenea canalelor sau desișurilor bălților câmpiei sau mahalalelor Brăilei. Balcania lui Fănuș Neagu invită însă la povestire, fiindcă aici se adună întâmplări uimitoare, destine agitate, suferințe și patimi, iubiri devastatoare și trăiri dionisiace, o lume heteroclită înfățișată cu invenție epica în culori tari.[3] În ciuda greutăților întâmpinate aici, căci în acest loc nu se trăiește ușor, seceta și vântul împingând viața oamenilor spre limita subzistenței, atunci când eroii lui Fănuș Neagu sunt obligați să îl părăsească – așa cum se întâmplă în nuvela *Acasă*, unde o familie este deportată în Maramureș – aceștia trăiesc senzația unui paradis pierdut, a unui spațiu originar ocrotitor imposibil de recuperat, imposibil de înlocuit.[4] Chiar si pentru scriitor, spațiul câmpiei, al Brăilei, este un liman salvator, un punct al reîncărcării spirituale și al ruperii de o lume în care poți să îți pierzi ușor reperele și încrederea. „Mi-e dor de Grădiștea. Voi merge s-o văd, s-o colind, să mă umplu de amintirea celor duși. Ce sat frumos era Grădiștea! În mine se păstrează ca o culme a firii! Nimic nu egalează lumina uliței mele! N-am plecat de aici niciodată. Nicăieri nu sunt mai al meu ca aici, nicăieri nu sunt mai acasă. Și nicăieri nu sunt mai nicăieri. Nu m-am topit în volbura lumii. Și de ce n-am rămas aici? O iubire mai pătimașă nu voi mai întâlni nicicând. Copilărie. Salcâmi. Cireși. Bunicii, părinții, frații, prietenii. Ion Creanga știa că fericirea copilăriei ne ține în lumina lumii. Și Blaga avea dreptate: „fericirea s-a născut la sat". De ce am lăsat-o să curgă printre dește? Aici sunt toate adevărurile mele legendare, aici fântânile cu inele invulnerabile, aici e talpa Dumnezeirii neamului meu. Aici e ropotul ploii fecund, roditor si plin de rezonanța viitorului. Resping cu ură toate dictaturile, în afară de dictatura amintirii. Dau Timpul înapoi: la Grădiștea sunt mereu tânăr…Și neînchipuit de trist în eternitate".[5]

Opțiunea sa pentru acest spațiu a stat, după cum el însuși mărturisește în *A doua carte cu prieteni*, sub semnul lui Panait Istrati: „Eu l-am cunoscut pe Panait Istrati când nu era voie să îl cunoști și aveam o cultură destul de restrictivă și superficială. M-a fascinat și m-a alungat spre Brăila."[6] Înțelege că este important ca în lumea ficțiunii să își stabilească un loc al său, propriu, un epicentru al acțiunii care să particularizeze, să individualizeze ființa povestirii, așa cum susținea și Panait Istrati, discipolul său: „dacă vrei să fii peste tot, trebuie să fii undeva. Acel undeva este

[3] Ion Vlad, ***Romanul românesc contemporan***, București, Editura Eminescu,1974, p.284.
[4] Cornel Ungureanu, ***Geografia literaturii române, azi***, vol. I, Muntenia, Editura Paralela 45, București, 2003, p.185.
[5]Fănuș Neagu, ***Jurnal cu fața întoarsă***, Editura Semne, București, 2004, p.135-136.
[6] Fănuș Neagu, ***A doua carte cu prieteni***, Editura Sport-Turism, București, 1985, p.341.

BDD-A29636 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:38 UTC)

pentru mine Brăila."[7] În multe din interviurile acordate, Fănuș Neagu vorbește despre Panait Istrati sau despre opera acestuia, recunoscând fascinația pe care a exercitat-o asupra sa: „Despre Panait Istrati scriu și vorbesc întotdeauna cu teamă. Pentru ca despre zei, mai ales când sunt tutelari, gândești minunat, dar te apropii cu vorba de ei pe căi ocolite."[8] Chiar mai mult, opera lui Fănuș Neagu începe ca reper istoric cu anul 1934, evocat nu întâmplător în romanul *Îngerul a strigat*, an în care Panai Istrati își încheie evocarea Brăilei începută spre jumătatea secolului al XIX-lea.[9] Brăila capătă așadar conturul unui spațiu matrice, cu un puternic iz oriental, un spațiu literar unic, amestec de magie și legendă, realitate și ficțiune. Cu toate acestea, încă înaintea apariției romanului *Îngerul a strigat*, așadar destul de devreme, viziunea proprie a lui Fănuș Neagu începe să se nuanțeze tot mai clar, capătă contururi personale, ceea ce îl face pe autor să afirme că de la Istrati a reținut numai răzvrătirea, dar a refuzat lacrimile. Devine tot mai clar faptul că dacă începuturile sale literare pot fi puse sub semne istratiene, timpul și experiența îl vor îndepărta de modelul său literar și îi vor confirma unicitatea și capacitatea de a crea. Câmpia Brăilei, ceairul, râul Buzău sunt repere spațiale comune celor doi scriitori, dar Fănuș Neagu reușește să și le asume într-o manieră proprie, transformându-le în elemente ale unei geografii personale, ale unui topos ce poartă o aură mitică.

Fănuș Neagu oferă așadar spațiului câmpiei dunărene contururi unice, ușor identificabile, un spațiu ce domină proza sa scurtă. Alături de Panait Istrati, el aduce în fața cititorului o saga brăileană întinsă pe un veac și jumătate, iar împreună cu Vasile Voiculescu, Ștefan Bănulescu și Constantin Țoiu vor muta „placenta ficțiunii românești din nordul moldav în sud,"[10] impunând o literatură a câmpiei, aparent tradițională, dar în realitate de o mare modernitate. Bărăganul, care fusese un spațiu sporadic întâlnit, capătă încet contururi bine trasate, căci istoric, literatura românească fusese dominată, ca matrice spațială, de muntele care a impus - după cum afirma și criticul Eugen Simion - un „spațiu dominant alpin".

Privind în urmă, spre literatura începuturilor, se pot observa unele încercări, destul de timide, de a plasa anumite evenimente literare în acest spațiu al necuprinsului. Bărăganul fost întâi cântat de Alexandru Odobescu, cel care afirma în *Pseudokynegetikos* că acesta e locul unui bestiar fabulos. De altfel, acesta este scriitorul care reține pentru prima dată atenția cititorului prin descrierea făcută Bărăganului, adevărat „moment de răscruce al scrisului muntean[11]: „Din copilărie și eu am trăit cu tămădăienii, vânători de dropii din baștină, cari neam de neamul lor au rătăcit prin Bărăgan.(…) oare ce desfătare vânătorească poate fi pe lumea asta mai deplină decât aceea pe care o gustă cineva când, prin pustiile Bărăganului(…) înaintează pe căi fără urme? Dinainte-i e spațiul nemărginit. De la movila Neacșului de pe malul Ialomiții, până la movila Vulturului din preajma Borcei, ele stau semănate în prelargul câmpiei ca santinele mute și gârbovite sub ale lor bătrâneți."[12]

Vasile Alecsandri îi descrie sporadic „pustietatea goală" în poezia cu același titlu: Pe cea câmpie lungă a cărei tristă zare/ Sub cer, în fund, departe, misterios dispare,/ Nici casă, nici pădure, nici râu răcoritor,/ Nimic nu-nveselește pe bietul călător./ Pustietatea goală sub arșița de soare/ În patru părți a lumei se-ntinde-ngrozitoare,/ Acolo floarea naște și moare-n primăvară,/ Acolo piere umbra în zilele de vară."[13] (*Bărăganul*)

Duiliu Zamfirescu cultivă o imagine calmă a Bărăganului, în manieră semănătoristă: „Întinderea câmpului se desfășura într-o nespusă liniște de vară. De o parte, un lan de porumb își mișca vârful foilor nervoase, dând văzduhului un reflex de culoare verde, ce părea că îngrașe aerul; de partea cealaltă, Ialomița curgea domoală între două maluri joase, lăsând să se vadă o margine de Bărăgan, cu pârloagele sale nestrăbătute, cu suhaturi roase de vite, cu o turmă de oi ce se zărea în

[7] ***Ibidem***, p. 345.
[8] Constantin Vișan, ***Interviu cu Fănuș Neagu***, în „Orizont", nr.1, 1982, p.1.
[9] Vasile Coman, ***Fănuș Neagu: povestirile magice,*** Editura Istros a Muzeului Brăilei, Brăila, 2011 p.24.
[10] ***Ibidem***, p.8.
[11] Cornel Ungureanu, ***op.cit.***, p.175.
[12] Alexandru Odobescu, Pseudo-cynegeticos, Editura Ion Creangă, București, 1980, p.118-119.
[13] Vasile Alecsandri, ***Pasteluri***, Editura Albatros, București, 1972, p.136.

BDD-A29636 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:38 UTC)

fund ca o pată albă, și, mai presus de toate, cu orizontul său înșelător, a cărui dungă închipuită juca în arșița soarelui ca oglinda unei ape. Din prundul gârlei, cireada se urca pe un vad și se îndruma cu greu la pășune. Câte un bou singuratec sta înfipt în marginea apei, cu capul întins înainte, neclintit, întrupând în nemișcarea lui pustietatea locului".[14] Constantin Sandu-Aldea ilustrează, în schimb, o lume a Bărăganului și a bălților Dunării mânată de instincte violente, aprige. Pentru Panait Istrati Bărăganul înseamnă ciulini, sărăcie halucinantă: „El, (Bărăganul, n.n.) începe să domnească îndată ce omul harnic se retrage în coliba lui, îndată ce ciulinii înțeapă rău și când vântul dinspre Rusia prinde să sufle cu temei. Asta se întâmplă prin octombrie. În jurul lui (…) nu vezi decât ciulini, nenumăratul norod al ciulinilor. Plini, stufoși, ai zice că-s niște oi cu lâna de oțel. Numai spini și sămânță. Sămânță de răspândit pe pământ, ca să crească ciulini, numai ciulini." [15] Spațiul Bărăganului a intrat apoi în atenția marelui Vasile Voiculescu care scrie între1946 și 1958 treizeci de povestiri ce au ca spațiu definitoriu această câmpie nesfârșită, percepută din perspectiva munteanului care a coborât aici.

Fiecare scriitor ce activează spațiul plan al Bărăganului ca topos dominant narativ se raportează în mod specific la această întindere geografică. Primii scriitorii valoroși ai perioadei postbelice, cunoscuți generic sub denumirea de „generație șaizecistă" apelează la întinsul spațiu al câmpiei, la Bărăganul din care își asumă anumite părți. Pentru Constantin Țoiu, Bărăganul se confundă cu Urziceniul care nu va rămâne doar orașul său natal, ci și depozitarul unor experiențe interesante transpuse în proză. Scriitorul simte Bărăganul ca funcționând asemenea unui Centru, iar Bucureștiul un oraș care se exprimă prin marginile acestuia.

În *Iarna bărbaților,* Ștefan Bănulescu plasează șapte povestiri în acest „terra incognito", mai exact în Borcea, unde iernile și verile sunt oarecum mai blânde decât în restul Bărăganului. Scriitorul este copleșit în fața Deltei, ca în *Sat în Deltă*, unde superlativele însoțesc descrierea acestui spațiu: „În imensitatea apelor Deltei, cu peisajul nesfârșit al lacurilor limpezi și albastre, dominate de cetățile de trestii verzi, cenușii, care înconjoară grindul satului, apariția Pădurii Negre e uluitoare pentru natura acestor locuri. E o pădure de stejari seculari, în forma de monștri măreți, cu crengi contorsionate, tulpini de necuprins și rădăcini atât de groaznic încleștate cu pământul nisipos încât nu știi: pământul amenințat de ape se ține de stejari, sau stejarii de pământ.(…) La doi pași de Pădurea Neagră izbucnește pustiul desăvârșit: spinările albe, colosale ale dunelor de nisip – cele mai înalte dune ale deltei – răsfirate înapoia satului, care seamănă cu niște trupuri de animale cuaternare."[16]

Bărăganul lui Fănuș Neagu este unul stihial, un pol fie al frigului, fie al căldurii, asemeni calicului verii, vântul care distruge recolte și vieți. Aici se conturează imaginea ceairului, spațiul al fantasmelor și al „miracolelor topografice"[17], în care prozele sale, cu parfum de halimă și istorii incredibile, se întâlnesc cu cele ale lui Panait Istrati, Vasile Voiculescu, Constantin Țoiu sau Ștefan Bănulescu, fiindcă toți sunt irecuperabil îndrăgostiți de această întindere miraculoasă. Bărăganul intră ca spațiul epic și în operele unor scriitori precum Mircea Nedelciu, Mircea Bârsilă, Ștefan Drăghici, Marin Lupșanu, Nicolae Stan, Dumitru Ungureanu, toți scriitori vii, care imprimă în operele lor o prospețime nouă și o subordonare față de datele unui anumit peisaj[18], cel al spațiului câmpiei sudice. Chiar și acțiunea controversatului roman *Mitrea Cocor* al lui Mihail Sadoveanu este plasată în Bărăgan, posibil o opțiune pentru a nu discredita spațiul sacru al Moldovei în care nu se puteau consuma astfel de evenimente.[19] De altfel, Bărăganul nu este ocolit de literatura realismului socialist care a încercat să cucerească acest spațiu, în care se realiza măreața transformare socialistă a agriculturii, sub mâinile harnice ale unor eroi comuniști ce cuceresc lumea nouă a câmpiei, așa

[14] Duiliu Zamfirescu, ***Viața la țară***, Editura Astro, București, 2016, p.39.
[15] Panait Istrati, ***Ciulinii Bărăganului***, Editura Minerva, București, 1977, p.10.
[16] Ștefan Bănulescu, ***Iarna bărbaților***, Editura Art, București, 2012, p.35.
[17] Cornel Ungureanu, ***op.cit.,*** p. 185.
[18] Cornel Ungureanu, ***op.cit.***, p. 180-181.
[19] Vasile Coman, ***op.cit.***, p.34.

BDD-A29636 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:38 UTC)

cum nu mai fusese ea niciodată. Cel puțin acesta este mesajul narațiunii *Bărăgan* de V. Em. Galan, așa cum era el transmis elevilor care studiau această scriere în școli, undeva prin deceniul al șaselea.[20]

Analizând existența Bărăganului ca topos literar, se poate concluziona că scriitorii postbelici l-au putut impune cu ușurință ca spațiu literar inedit tocmai datorită faptului că fusese prea puțin evocat, nu avea o identitate literară bine conturată, așadar promitea resurse literare inepuizabile, un spațiu întins cu o situare ce oferea posibilitatea creării unei noi mitologii, a unor viziuni lirice sau epice inedite. Dintr-un spațiu nerevendicat de nimeni, Bărăganul a devenit, mai ales după al Doilea Război Mondial, un loc privilegiat, dinamic și foarte productiv. Vasile Voiculescu, Ștefan Bănulescu și Fănuș Neagu îl impun fără nicio reținere, proiectând aici povestiri ce țin de un realism magic, de teme balcanice ori sud-est europene, un sud venit ca o completare a nordului evocat de Alexandru Ivasiuc, Nicolae Breban sau Augustin Buzura. În acest mod Bărăganul primește consistență, adâncime, nu mai este văzut doar ca un element de fundal, decorativ, al întinderilor nesfârșite sau al aventurii, ci primește o mitologie aparte, cu credințe creștine împletite cu practici și credințe magice, cu oameni care vorbesc o limbă înflorată în care cuvintele au sensuri vechi și adânci.[21] În doar două decenii - între 1946 și 1966 – Vasile Voiculescu, Ștefan Bănulescu și Fănuș Neagu adună peste șaizeci de povestiri care au ca spațiu privilegiat Bărăganul, care își consacră astfel o identitate literară, devenind un spațiu miraculos ce oferă o imagine complexă a omului de la câmpie, un om vechi care are capacitatea de a trăi într-un orizont magic și nu intenționează sub nicio formă să schimbe acest lucru. Scrierile lor sunt parcă o replică în timp dată lui Vasile Băncilă, cel căruia Fănuș Neagu îi fusese elev și care se poate să fi contribui la această profundă contopire a scriitorului cu spațiul câmpiei natale și care în 1935 deplângea soarta spațiului literar românesc lipsit de orizonturile nemărginite ale câmpiei: „E o nenorocire că cultura română a fost fabricată pe dealuri. Până când nu va interveni Bărăganul, nu vom fi salvați."[22] Vasile Băncilă pornește în a investiga resursele spațiului Bărăganului în tinerețea sa, din dorința de a-i da o replica lui Lucian Blaga la al său *Spațiu mioritic*. Timpul nu este de partea sa și nu definitivează la timp eseul, astfel că, ajuns la maturitate, concluzionează că soluția este cea a împăcării între cele două forme spațiale. „Care e soluția? Nu să admitem un spațiu unilateral, de Bărăgan ori de munte, ci să creăm un spațiu sintetic și complex al culturii, prin care să impunem o ordine a omului. Nouă ne trebuie un spațiu în care sa fie și majorul Bărăganului, și femininul dealului și eroicul muntelui, și legănarea plaiului. Pe acest spațiu nu-l poate da decât cultura." [23]

Prin scriitorii amintiți acest spațiu va fi reabilitat din punct de vedere literar căci, în ciuda faptului că nu are dimensiune profund istorică sau trecut celebru, i se va conferi, prin opere cu un viabil destin artistic, un statut bine definit, o mitologie aparte. Pentru scriitorul Fănuș Neagu, stabilirea sa ca matrice spațială definitorie este vizibilă chiar din titlul primului său volum: *Ningea în Bărăgan*, ceea ce atestă influența spațiului natal ca fiind atotputernică, capabilă să treacă dincolo de orice influență exercitată de diversele ipostaze ale devenirii umane.

BIBLIOGRAPHY

Alecsandri, Vasile, *Pasteluri*, Editura Albatros, București, 1972

Băncilă, Vasile, *Spațiul Bărăganului*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, Editura Istros a Muzeului Brăilei,2000

Bănulescu, Ștefan, *Iarna bărbaților*, Editura Art, București, 2012

[20] Cornel Ungureanu, ***op.cit.,*** p.177.
[21] Vasile Coman, ***op. cit.***, p.36.
[22] *Vasile Băncilă,* ***Spațiul Bărăganului,*** *Editura Muzeul Literaturii Române, București, Muzeul Brăilei, Editura Istros,2000,p.10.*
[23] ***Ibidem***, p. 195.

BDD-A29636 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:38 UTC)

Coman, Viorel, *Fănuș Neagu: povestirile magice*, Editura Istros a Muzeului Brăilei, Brăila, 2011

Cristea, Valeriu, *Spațiul în literatură*, Editura Cartea Românească, București, 1979

Demongin, Jacques, *Dictionnaire historique, thématique et technique des littératures*, Editura Larousse, Paris, 1991

Istrati, Panait, *Ciulinii Bărăganului*, Editura Minerva, București, 1977

Neagu, Fănuș, *A doua carte cu prieteni*, Editura Sport-Turism, București, 1985

Neagu, Fănuș, *Jurnal cu fața întoarsă*, Editura Semne, București, 2004

Ungureanu, Cornel, *Geografia literaturii române, azi*, vol.I, Muntenia, Editura Paralela 45, București, 2003

Odobescu, Alexandru, *Pseudo-cynegeticos*, Editura Ion Creangă, București, 1980

Vișan, Constantin, *Interviu cu Fănuș Neagu*, în „Orizont", nr.1, 1982

Vlad, Ion, *Romanul românesc contemporan*, Editura Eminescu, București, 1974

Zamfirescu, Duiliu, *Viața la țară*, Editura Astro, București, 2016

BDD-A29636 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:58:38 UTC)